

Graad 7 Kwartaal 1

Geografie

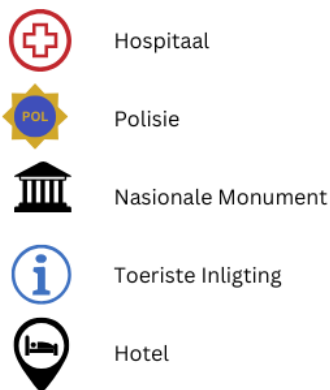
Opsomming

Plaaslike Kaarte en Straatkaarte

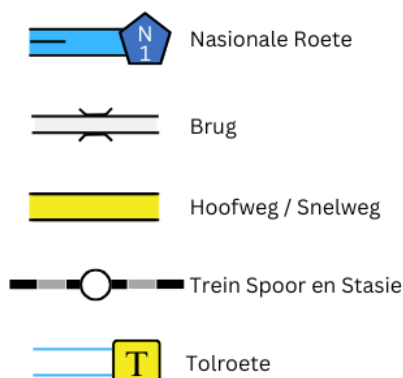
Vind Plekke op 'n Kaart van jou Plaaslike Area

- Kaarte is tekeninge wat wys hoe 'n area van bo af lyk. Hulle help ons om te verstaan waar dinge geleë is, soos skole, hospitale, parke, polisiestases en ander belangrike plekke.
- Aangesien kaarte gewoonlik klein is, is daar nie genoeg spasie om alles presies te teken soos dit in die werklike lewe lyk nie.
- In plaas daarvan gebruik kaartmakers (genoem kartograwe) simbole om verskillende plekke en kenmerke voor te stel.
- Hierdie simbole word verduidelik in 'n spesiale blokkie op die kaart wat 'n kaartsleutel of legende genoem word.
- Daar is drie hooftypes simbole wat op kaarte gebruik word:
 - **Punt Simbole** – Dit is klein vorms of ikone wat individuele geboue of landmerke verteenwoordig, soos huise, winkels, kerke of skole. Hulle kan verskillende kleure, groottes of ontwerpe wees om hulle maklik te herken.
 - **Lyn Simbole** – Dit verteenwoordig lang kenmerke soos paaie, riviere en treinspore. Verskillende soorte lyne—soos solied, stippellyn, dik of dun—help om verskillende soorte paaie of grense te wys.
 - **Area Simbole** – Dit wys groter ruimtes soos parke, woude, mere, provinsies of selfs hele lande. Hulle word dikwels met kleure, patrone of rande gemerk om hulle te help onderskei.

Punt Simbole

Lyn Simbole

Area Simbole

Gebruik 'n Indeks en 'n Rooster om Plekke te Vind

- As jy na plekke op 'n kaart soek, help dit om 'n rooster of 'n indeks te gebruik.
- Hierdie instrumente maak dit makliker om vinnig liggings te vind sonder om deur die hele kaart te soek.

Wat is 'n Indeks?

- 'n Indeks is 'n lys, gewoonlik agter in 'n boek van kaarte, soos 'n atlas of 'n straatgids.
- Dit bevat die name van strate, woonbuurte, stede en belangrike plekke soos parke, hospitale en landmerke.
- Langs elke naam is daar 'n bladsynommer en 'n roosterverwysing wat jou presies vertel waar om op die kaart te kyk.

Wat is 'n Rooster?

- 'n Rooster is 'n stel horisontale en vertikale lyne wat op 'n kaart geteken word om dit in klein afdelings te verdeel.
- Hierdie afdelings is gemerk met letters en syfers (byvoorbeeld B4 of D2).
- Dit maak dit makliker om liggings vinnig te vind.

Gebruik 'n Indeks om Plekke in 'n Straatgids te Vind

- 'n Straatgids is 'n boek wat mense help om hul weg in 'n stad of dorp te vind.
- Die indeks in 'n straatgids lys die name van al die strate, woonbuurte en belangrike plekke.
- Elke inskrywing in die indeks sluit die volgende in:
 - Die naam van die plek of straat.
 - 'n Bladsynommer wat wys waar die kaart in die boek geleë is.
 - 'n Roosterverwysing om die presiese posisie op die kaart te help vind.

Index to Street Names				
STREET NAME	TOWN NAME	PG	GRID	
COTTAGE	SALDANHA	210	SC	12
COTTAGER ST	ATLANTIS	200	AJ	30
COURIER ST	ATLANTIS	199	AG	32
COURSER CIR	ATLANTIS	199	AH	32
COURSER LA	ATLANTIS	201	AJ	32
COURT LA	BREDASDORP	197	BU	11
COWIES ST	ATLANTIS	199	AH	33
COWRIE LA	ATLANTIC BEACH	205	BE	26
CRAB RD	LANGEBAAAN	208	LD	12
CRADOCK ST	WORCESTER	215	WS	12
CRAIG ST	SWELLEN DAM	224	TA	10
CRANE ST	WORCESTER	218	WV	13

Kyk na die kaartuittreksel. As ons Wood drive wil vind, gebruik ons die Index en die verwysing is soos volg: Bladsy 42, Roosterverwysing: BO 34

Gebruik 'n Straatkaart om Plekke te Vind en 'n Roete te Beplan

Straatkaarte is nuttige hulpmiddels wat die paaie, geboue en belangrike liggings in 'n stad of dorp wys. Mense gebruik dit om spesifieke plekke te vind en die beste roete te kies om daar te kom.

- **Toeriste** gebruik straatkaarte om nuwe plekke te verken, landmerke, restaurante, museums en ander besienswaardighede te vind.
- **Vragmotorbestuurders en afleweringsvoertuie** maak staat op straatkaarte om hul aflewering te beplan, verkeerde draaie te vermy en die vinnigste manier na hul bestemmings te vind.
- **Alledaagse reisigers** gebruik hulle om onbekende strate te navigeer, bushaltes op te spoor of die vinnigste manier na skool, werk of 'n vriend se huis te vind.

Hoe om 'n Straatkaart te Gebruik om Plekke op te Spoor

- 'n Straatkaart is 'n nuttige hulpmiddel om plekke te vind, of jy nou 'n nuwe stad verken of net probeer om jou eie buurt te navigeer.

- Om 'n straatkaart effektief te gebruik, moet jy drie belangrike kenmerke verstaan: die indeks, die roosterverwysing en die kaartsleutel.
- Die kaartsleutel, ook genoem 'n legende, verduidelik die simbole wat op die kaart gebruik word.
- In plaas daarvan om elke gebou in detail te teken, gebruik kaarte klein ikone en kleure om verskillende kenmerke voor te stel.
- Byvoorbeeld:
 - 'n Skool kan met 'n klein gebousimbool gewys word.
 - 'n Hospitaal kan met 'n rooi kruis voorgestel word.
 - Parke en woude word dikwels in groen gewys.
 - Paaie kan in verskillende kleure en diktes verskyn om hoofweë, hoofpaaie of kleiner strate aan te dui.

- Wanneer jy aanwysings met 'n straatkaart gee, is dit belangrik om duidelike besonderhede in te sluit sodat iemand maklik die roete kan volg.
- Om dit te doen, moet jy die name van die paaie of strate noem en enige landmerke langs die pad beskryf.

Sketskaart en Verduidelik Roetes

Teken 'n Sketskaart om 'n Roete te Wys

- 'n Sketskaart is 'n eenvoudige tekening wat die pad van een plek na 'n ander wys.
- Dit hoef nie perfek gedetailleerd te wees nie, maar dit moet belangrike kenmerke insluit om iemand te help om die roete te verstaan.
- Hier is die stappe om 'n goeie sketskaart te skep:

Stap 1: Beplan jou kaart vanuit 'n lugaansig

- 'n Sketskaart moet geteken word asof jy na die area van bo af kyk.
- Besluit eers op die grense van die area wat jy wil insluit. Dit kan 'n woonbuurt, 'n skoolkampus of 'n deel van 'n stad wees.
- Dink aan die belangrike kenmerke wat jy moet insluit, soos paaie, geboue, parke of riviere.

Stap 2: Skets die area

- Teken 'n blokkie op jou papier om die area wat jy karteer voor te stel.
- Hierdie blokkie sal jou help om jou kaart georganiseer te hou en die algehele uitleg te wys.

Stap 3: Meet afstande

- Stap of skat die afstand tussen sleutelpunte in jou area.
- Teken hierdie afstande aan sodat jy dit kan gebruik om 'n akkurate skaal vir jou kaart te skep.

Stap 4: Skets die kenmerke

- Teken belangrike kenmerke liggies binne jou kaartgrens, soos paaie, geboue en natuurlike landmerke.
- Probeer om hulle so akkuraat as moontlik te plaas op grond van jou afstandskattings.
- Benoem die kenmerke met hul name of beskrywings.

Stap 5: Finaliseer jou kaart

- Sodra jy al die inligting ingesamel het, teken jou kaart netjies en volgens skaal (indien moontlik) oor.
- Benoem alles duidelik, insluitend paaie, landmerke en sleutelligings.
- Sluit die volgende belangrike elemente in:
 - 'n Skaal om afstande akkuraat aan te dui.
 - 'n Kaartsleutel (legende) om die simbole wat gebruik word te verduidelik.
 - 'n Kompas om aanwysings aan te dui (Noord, Suid, Oos, Wes).

Kenmerke van 'n Goedgemaakte Sketskaart

- Om jou handgetekende skets in 'n behoorlike kaart te maak, moet jy belangrike elemente insluit wat dit vir ander maklik maak om te verstaan en te gebruik.
- Hier is die sleutelkenmerke wat elke goeie sketskaart moet hê:

Titel

- Die titel vertel mense waarom jou kaart gaan.
- Dit moet duidelik aandui wat die kaart voorstel, soos "Roete van skool na die park" of "Kaart van winkels in die middestad".
- 'n Duidelike titel help mense om die doel van die kaart in 'n oogopslag te ken.

Kaartsleutel (Legende)

'n Kaart gebruik simbole in plaas van gedetailleerde tekeninge om verskillende kenmerke voor te stel. Die kaartsleutel, ook genoem 'n legende, verduidelik waarvoor elke simbool staan. Byvoorbeeld:

 'n Klein vierkant kan 'n huis voorstel.

 'n Boomsimbool kan 'n park of beboste gebied wys.

 'n Dik lyn kan 'n snelweg voorstel.

Skale

- Kaarte krimp groot areas om op papier te pas, en die kaartskaal vertel ons hoeveel kleiner die kaart is in vergelyking met die werklike lewe.
- Byvoorbeeld, as 1 cm op die kaart gelyk is aan 100 meter in die werklike lewe, moet die skaal dit wys.
- Om 'n skaal in te sluit, help mense om afstande tussen liggings te skat.

Verstaan en Gebruik Kompasaanwysings

- Aanwysings help ons om die pad of roete wat iets volg, te verstaan.
- Byvoorbeeld, as 'n motor na die boonste regterkant van 'n kaart beweeg, beweeg dit in 'n noordoostelike rigting.
- Om aanwysings te ken is nuttig vir navigasie, of jy nou 'n kaart gebruik, reis of iemand aanwysings gee.

Wat is 'n Magnetiese Kompas?

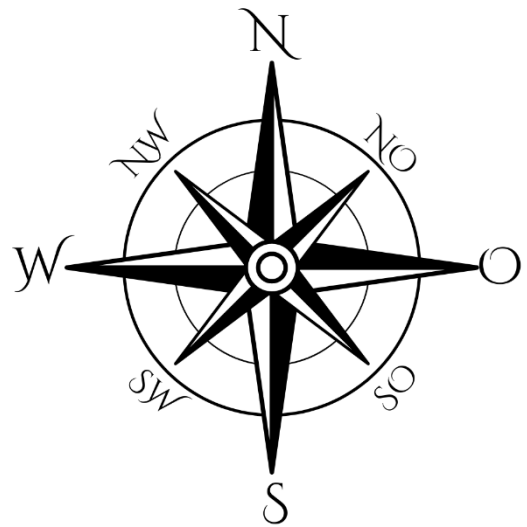
- 'n Magnetiese kompas is 'n hulpmiddel wat mense help om aanwysings te vind. Dit werk met behulp van die aarde se magnetiese veld.
- Die hoofdeel van 'n kompas is 'n metaalnaald wat vrylik op 'n spilpunt beweeg.

- Een punt van hierdie naald wys altyd na magnetiese noorde, maak nie saak hoe die kompas gedraai word nie.
- Die kompas het ook 'n kompaskaart, wat met die vier hoof (kardinale) rigtings gemerk is:

- Noord (N)
- Oos (O)
- Suid (S)
- Wes (W)

- Daar is ook **tussenaanwysings**:

- Noordoos (NO)
- Suidoos (SO)
- Suidwes (SW)
- Noordwes (NW)

Hoe om 'n Kompas te Gebruik

1. Hou die kompas plat in jou hand sodat die naald vrylik kan beweeg.
2. Wag vir die naald om stil te sit en na die magnetiese noord te wys.
3. Draai die kompasbehuising (buitenste ring) totdat die letter N op die kompaskaart in lyn is met die naald.
4. Nou kan jy die kompas gebruik om uit te vind in watter rigting jy moet gaan!

Gee en Volg Aanwysings op 'n Kaart

- Wanneer 'n magnetiese kompas gebruik word om aanwysings op 'n plaaslike sketskaart te beskryf, is dit belangrik om die vier hoof (kardinale) rigtings en die vier tussenaanwysings te gebruik.
- Hierdie aanwysings word gewoonlik met net die eerste letter van elke woord op 'n kompas geskryf.

Verduidelik 'n Roete op 'n Sketskaart

- Wanneer jy aanwysings van een plek na 'n ander gee, moet jy die roete duidelik beskryf.
- Dit beteken om te verduidelik watter paaie, landmerke en draaie iemand moet volg.
- 'n Goeie manier om dit te doen is deur kaartaanwysings en sleutellandmerke te gebruik sodat die persoon die reis kan visualiseer.
- Voorbeeld:

"Om van die skool na die park te kom, stap oos met Hoofstraat en draai dan noord by Oaklaan. Die park sal aan jou linkerkant wees, net verby die biblioteek."

Hoe om 'n Roete op 'n Kaart te Volg

'n Roete is die pad wat ons neem wanneer ons van een plek na 'n ander beweeg. Om te oefen om 'n roete op 'n kaart te volg, volg hierdie stappe:

1. **Gebruik natrekpapier** – Plaas 'n stuk natrekpapier oor jou kaart. Trek dan 'n lyn wat die strate of paaie van een plek na 'n ander volg. Byvoorbeeld, jy kan die roete van jou huis na die skool, die mark of 'n vriend se huis nastrek.
2. **Gebruik jou vinger vir lang afstande** – As jy 'n langer reis beplan, soos van een dorp na 'n ander, gebruik jou vinger om die roete op die kaart na te trek. Dit help jou om die rigting en sleutelpunte langs die pad te verstaan voordat jy reis.
3. **Gee aandag aan landmerke** – Soek belangrike plekke soos skole, brûe of groot kruisings wat jou sal help om te weet of jy op die regte pad is.

Afstand en Skaal

Verstaan Lynskale en Woordskale

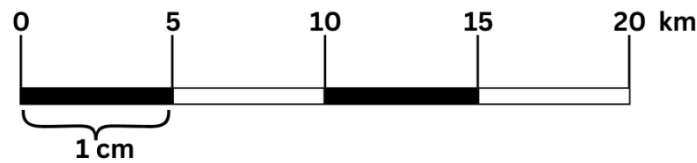
- In Wiskunde het jy van verskillende maateenhede geleer, soos sentimeter (cm), meter (m) en kilometer (km).
- Hierdie eenhede help ons om afstande te meet, en dit is belangrik om te weet hoe om tussen hulle om te skakel:
 - 1 kilometer (km) = 1,000 meter (m)
 - 1 kilometer (km) = 100,000 sentimeter (cm)
 - 1 meter (m) = 100 sentimeter (cm)
- Wanneer na 'n kaart gekyk word, is die afstande tussen liggings baie kleiner as in die werklike lewe.
- Om die werklike grondafstande te verstaan, gebruik ons 'n kaartskaal.
- 'n Kaartskaal help ons om afstande op die kaart om te skakel na werklike metings.
- Daar is verskillende soorte kaartskaal, insluitend lynskale en woordskaal.

Wat is 'n Lynskaal?

'n Lynskaal is 'n eenvoudige manier om te wys hoe kaartafstande verband hou met werklike afstande. Dit word gewoonlik onder die kaart gevind en lyk soos 'n reguit lyn wat in afdelings verdeel is, elkeen met 'n maat gemerk.

- Die lengte van die lyn verteenwoordig afstand op die kaart.
- Die byskrifte op die lyn dui aan hoe ver daardie afstand in die werklike lewe is.

Byvoorbeeld, as 'n lynskaal wys dat 1 cm op die kaart = 5 km op die grond is, dan beteken dit dat 2 cm op die kaart die werklike afstand van 10 km is. Lynskale is nuttig omdat dit jou toelaat om enige afstand op die kaart met behulp van 'n liniaal te meet.

Verskillende Kaartskale en hul Gebruike

- Kaarte is tekeninge wat dele van die aarde se oppervlak voorstel.
- Nie alle kaarte is egter dieselfde grootte of toon dieselfde vlak van detail nie.
- Die skaal van 'n kaart sê vir ons hoeveel die werklike area verklein is om op die bladsy te pas.
- Kaarte kan in kleinskaalse kaarte en grootskaalse kaarte gekategoriseer word, afhangende van hoeveel van die aarde hulle dek en hoeveel detail hulle insluit.

Wat is Kleinskaalse Kaarte?

- 'n Kleinskaalse kaart dek 'n groot area van die aarde se oppervlak, soos 'n kontinent, 'n land of selfs die hele wêreld.
- Aangesien baie grond op 'n enkele kaart moet pas, word alles baie kleiner geteken om binne die beperkte ruimte te pas.

'n Wêreldkaart kan 'n skaal gebruik waar 1 cm op die kaart 1 000 km op die grond verteenwoordig.

Kenmerke van Kleinskaalse Kaarte:

- Wys groot gebiede, soos kontinente, lande en provinsies.
- Het minder detail omdat alles saamgepers is.
- Maak dit moeiliker om afstande akkuraat te meet, want kenmerke is klein en naby mekaar.

Wat is Groot skaalse Kaarte?

- › 'n Groot skaalse kaart fokus op 'n klein area, soos 'n woonbuurt, 'n stad of 'n dorp.
- › Aangesien die kaart 'n kleiner gedeelte van die land verteenwoordig, hoef kenmerke nie soveel verminder te word nie, sodat meer besonderhede gewys kan word.

'n Stadskaart kan 'n skaal hê waar 1 cm op die kaart 100 meter op die grond verteenwoordig.

- › Dek klein areas, soos stede, parke of plaaslike strate.
- › Wys meer besonderhede, soos individuele geboue, straatname en landmerke.
- › Maak dit makliker om afstande akkuraat te meet omdat voorwerpe op 'n groter grootte getoon word.

Vergelyk Kleinskaalse en Groot skaalse Kaarte

Kenmerk	Kleinskaalse Kaarte	Groot skaalse Kaarte
Gebied Gedek	Groot (bv. vastelande, lande)	Klein (bv. dorpe, woonbuurte)
Besonderhede-vlak	Laag (minder besonderhede, vereenvoudigde kenmerke)	Hoog (meer besonderhede, strate, geboue)
Voorbeeld Skaal	1 cm = 1,000 km	1 cm = 100 m
Beste Gebruik Vir	Algemene oorsigte, reis, globale studies	Stadsnavigasie, beplanning, konstruksie

Meet Indirekte Afstande op 'n Straatkaart

- › Wanneer jy van een plek na 'n ander reis, word die pad wat jy neem 'n roete genoem.
- › Elke roete het 'n afstand, wat ons vertel hoe ver een ligging van 'n ander is.
- › Die afstand tussen twee plekke kan egter wissel na gelang van of ons 'n direkte roete of 'n indirekte roete meet.

Direkte Roete vs. Indirekte Roete

📌 Direkte Roete

- Die direkte roete is die kortste moontlike pad tussen twee plekke, soos om 'n reguit lyn tussen hulle op 'n kaart te trek.
- Dit is die soort roete wat vliegtuie en helikopters neem, aangesien hulle reguit na hul bestemming kan vlieg sonder om paaie te benodig.

📌 Indirekte Roete

- Die indirekte roete is die werklike pad wat ons neem wanneer ons per motor, bus, fiets of te voet reis.
- Paaie buig gewoonlik, gaan heuwels op en af, gaan deur kruisings en kruisbrûe oor riviere. As gevolg hiervan is die indirekte roete dikwels langer as die direkte roete.

Hoe om Indirekte Afstande op 'n Kaart te Meet

Aangesien paaie nie heeltemal reguit is nie, moet ons die kurwes en draaie volg om die werklike reisafstand te meet. Hier is hoe jy dit kan doen:

1. Gebruik 'n stuk tou of garing – Plaas dit langs die pad op die kaart, volg elke kurwe en draai.
2. Merk die lengte van die roete op die tou.
3. Meet die tou teen die kaart se skaal om die werklike afstand uit te vind.

Hoe om Afstand op Kaarte te Bereken

Wanneer jy 'n kaart gebruik om uit te vind hoe ver van mekaar twee plekke is, kan jy óf die afstand **skat** óf dit presies **bereken**. Beide metodes vereis die gebruik van die **skaal** wat op die kaart gewys word.

- Om afstand te skat beteken om 'n rowwe raaiskoot op grond van die skaal te maak.
- Om afstand te bereken, behels om akkuraat te meet om 'n presiese afstand te kry.

Skat Afstand met Behulp van 'n Kaartskaal

Die skaal op 'n kaart vertel jou hoe die afstand op die kaart verband hou met werklike afstande. Jy kan hierdie skaal gebruik om afstande vir beide direkte en indirekte roetes te skat.

📌 Skat Afstand vir 'n Direkte Roete

'n Direkte roete is 'n reguitlynafstand tussen twee punte, soos hoe 'n vliegtuig sou reis. Om hierdie afstand te skat:

1. Kyk na die twee liggings op die kaart.

2. Skat hoeveel keer die lynskaal tussen hulle pas.
3. Gaan die kaart se skaal na om te sien hoeveel kilometer elke sentimeter verteenwoordig.
4. Vermenigvuldig om die werklike afstand te skat.

📌 Skat Afstand vir 'n Indirekte Roete

'n Indirekte roete volg paaie, wat kurwes, draaie en heuwels kan insluit. Aangesien paaie nie in reguit lyne loop nie, is dit 'n bietjie moeiliker om die afstand te skat. Die beste manier om dit te doen is deur die tou-metode te gebruik:

1. Neem 'n stukkie tou of buigsame draad en plaas dit langs die werklike pad op die kaart.
2. Volg elke draai en kurwe noukeurig.
3. Sodra die tou die hele roete bedek, maak dit reguit en meet sy lengte met 'n liniaal.
4. Vergelyk hierdie lengte met die kaartskaal om die werklike afstand te skat.

Huidige Gebeure

Vind Plekke in die Nuus op 'n Wêreldkaart

- Gebeure vind elke dag oor die hele wêreld plaas.
- Wanneer ons van iets belangriks in die nuus hoor, wil ons dalk uitvind waar dit plaasvind.
- Om dit te doen, kan ons 'n wêreldkaart en 'n atlas gebruik.
- As jy nie weet waar 'n plek is nie, begin deur sy naam in die indeks van 'n atlas op te soek.
- Die indeks sal die koördinate van die ligging verskaf deur breedte- en lengtegraad te gebruik.
- Hierdie koördinate help jou om die presiese posisie van 'n plek op 'n wêreldkaart te vind.

Gebruik Breedte- en Lengtegraad om Plekke te Vind

Breedte- en lengtegraad is denkbeeldige lyne wat ons help om spesifieke plekke op die aarde se oppervlak te vind. Die punt waar 'n **breedtelyn** en 'n **lengtelyn** kruis word 'n **koördinaat** genoem.

📌 Breedtegraad (Noord-Suid-posisionering)

- Breedtegraad meet hoe ver 'n plek van die ewenaar is (0° breedtegraad).
- Dit word gemeet in grade noord (N) of suid (S) van die ewenaar.
- Om breedtegraad op 'n kaart te vind:
 1. Plaas 'n liniaal horisontaal oor die kaart.
 2. Beweeg die liniaal op (noord) of af (suid) totdat dit die plek raak waarna jy soek.

3. Gaan die nommers aan die kant van die kaart na om die breedtegraad in grade (°) te vind.

📍 Lengtegraad (Oos-Wes-Posisionering)

- Lengtegraad meet hoe ver 'n plek van die Greenwich-meridiaan is (0° lengtegraad).
- Dit word gemeet in grade oos (O) of wes (W) van hierdie lyn.
- Om lengtegraad op 'n kaart te vind:
 1. Plaas 'n liniaal vertikaal op die kaart.
 2. Beweeg die liniaal links (wes) of regs (oos) totdat dit die plek bereik waarna jy soek.
 3. Kyk na die nommers bo- of onderaan die kaart om die lengtegraad in grade (°) te vind.

Political Map of the World, June 2010

